

JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus

Liite 2. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä eräiden muiden palveluiden talousraportointi kuntien ja kuntayhtymien palveluluokituksessa

Versio: 1.0

Julkaistu: 9.10.2019

Voimassaoloaika: toistaiseksi

Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokituksessa on kaksi tasoa: karkea (erittelemätön palvelu) ja tarkka (palveluluokittainen). Kaksitasoisen luokituksen tarkoituksena on ensinnäkin varmistaa se, että koko maan tasolla saadaan tiedot palvelujen tuottamisen aiheuttamista menoista tarkalla eli hienojakoisemmalla palveluluokittasolla. Kahdella tasolla varmistetaan toisaalta se, että palvelujen ostaja voi tehdä kirjaukset karkeammalla tasolla, jolloin ei tarvita merkittäviä muutoksia nykyisiin laskutusjärjestelmiin. Alla on esitetty esimerkkejä karkean ja tarkan palveluluokituksen käytöstä.

Karkeaa luokitusta on mahdollista käyttää palvelujen ostajien kirjanpidossa sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon palveluluokissa, muut palvelut raportoidaan aina tarkalla luokituksella. Karkean palveluluokituksen tunnistaa siitä, että sen numerointi päättyy nolnaan, palvelun nimessä on sana erittelemätön ja se on esitetty sinisellä taustavärillä. Apuna on myös sarake palvelu (karkea), johon karkea luokka on merkitty rivitasolla. Erittelemätön-luokassa raportoidaan sen alla olevat juoksevasti numeroidut palvelut. Näin ollen kuvassa 1 2232 Iäkkäiden palveluasuminen ja perhehoito sisältyy karkeampaan luokkaan 2230 Erittelemättömät ikääntyneiden palvelut. Toisaalta 2201 Iäkkäiden laitospalvelu -luokka ei ole osa luokkaa 2180 Erittelemättömät lasten ja perheiden sosiaali- ja perhepalvelut.

9	Muut lasten ja perheiden sos:	2180	Erittelemättömät lasten ja perheiden sosiaali- ja perhepalvelut
10	Muut lasten ja perheiden sos:	2181	Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus
11	Muut lasten ja perheiden sos:	2182	Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö
12	Muut lasten ja perheiden sos:	2183	Kasvatus- ja perheneuvonta
13	Muut lasten ja perheiden sos:	2184	Perheoikeudelliset palvelut
14	Muut lasten ja perheiden sos:	2185	Ensikotipalvelu
15		2201	Iäkkäiden laitospalvelu
16		2211	Iäkkäiden tehostettu palveluasuminen
17	Muut ikääntyneiden palvelut	2230	Erittelemättömät ikääntyneiden palvelut
18	Muut ikääntyneiden palvelut	2231	Iäkkäiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus
19	Muut ikääntyneiden palvelut	2232	Iäkkäiden palveluasuminen ja perhehoito
20	Muut ikääntyneiden palvelut	2233	Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukevat palvelut
21		2251	Vammaisten laitospalvelu
22		2261	Vammaisten tehostettu palveluasuminen

Kuva 1. Esimerkki luokituksen käytöstä.

Tarkkaa luokitusta käyttävät kaikki palvelua tuottavat organisaatiot, kuten kuntayhtymät ja isäntäkunnat. Ostajaorganisaatiot voivat puolestaan käyttää karkeampaa luokitusta, joka vastaa pitkälti aiempaa Tilastokeskuksen tehtäväluokitusta. Karkeampaa luokitusta voi kuitenkin käyttää ainoastaan kunnilta ja kuntayhtymiltä ostettavissa palveluissa, yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut on eriteltävä tarkemman palveluluokituksen mukaan.

Alla muutama esimerkki siitä, miten kahdessa eri tasossa toimivaa luokitusta sovelletaan. Esimerkkinä on käytetty sote-palveluja, mutta samoja periaatteita sovelletaan myös pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon palveluissa.

Esimerkki 1: Kunta on ulkoistanut sote-palvelunsa kuntayhtymän hoidettavaksi

Kuntayhtymä toimii sote-palveluiden tuottajana, ja raportoi omassa talousraportoinnissaan käyttäen tarkkaa sote-palveluluokitusta. Ulkoistuksen tehnyt kunta puolestaan raportoi karkeammalla tasolla. Kunnan on huolehdittava siitä, että kuntayhtymä laskuttaa kuntaa karkeaa raportointitasoa vastaavalla tai tätä tarkemmalla erittelyllä. Jos kuntayhtymä laskuttaa palvelut tarkan erittelyn mukaisesti, ostajakunta voi halutessaan käyttää tarkkaa luokitusta myös omassa kirjanpidossaan.

Esimerkki 2: Isäntäkuntamalli

Isäntäkunta erittelee palvelutuotannon tulot ja menot tarkan palveluluokituksen mukaisesti. Sopimuskunta ostajana voi merkitä ostot palveluluokitukseen karkeammalla tarkkuudella. Asiaksmaksut ja muut tulot muilta kuin kunnilta ja kuntayhtymiltä on aina eriteltävä tarkan palveluluokituksen mukaisesti.

Esimerkki 3: Kunta ostaa sote-palveluita yksityiseltä palveluntuottajalta

Kunnan ostaessa sote-palveluita yksityiseltä palveluntuottajalta katsotaan tämän itse tuottavansa sote-palvelunsa. Tämän vuoksi kunnan on raportoitava sote-menonsa käyttäen tarkkaa luokitusta.

Esimerkki 4: Sote-palveluita tuottava kuntayhtymä ostaa sote-palveluita toiselta kuntayhtymältä

Palveluja tuottava kuntayhtymä käyttää tarkkaa erittelyä, ja palveluja ostava kuntayhtymä voi esittää menot karkeammalla luokituksella.